

ZASADY FUNKCJONOWANIA ODDZIAŁÓW INTEGRACYJNYCH W
SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 22
W ZIELONEJ GÓRZE.

I. CELE I ZADANIA:

Klasy integracyjne są częścią nowoczesnej, twórczej i przyjaznej szkoły jako miejsca naturalnej nauki, tolerancji, wrażliwości, otwartości i akceptacji. Kształtują wiarę we własne siły, umiejętności poszanowania własnej i cudzej godności. Umożliwiają pełne uczestnictwo dzieci niepełnosprawnych w życiu i rozwoju społecznym, dzięki obcowaniu z rówieśnikami, akceptację odmienności drugiego człowieka. Rozbudzają świadomość, że wszyscy ludzie mają równe prawa, choć różne są ich możliwości. Stwarzają optymalne warunki do wspólnego rozwoju dzieci zdolnych, przeciętnych, zaniedbanych wychowawczo czy opóźnionych w rozwoju.

Nadrzędnym celem edukacji integracyjnej jest zapewnienie każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju i przygotowanie do życia w społeczeństwie. Realizacja programu kształcenia integracyjnego ma za zadanie zapewnić pełny rozwój ucznia, ze szczególnym wyróżnieniem tych jego cech, które przygotowują go do pełnienia w przyszłości różnych ról społecznych. Celem oddziaływań jest w szczególności możliwie pełne przygotowanie ucznia do realizacji zadań życia codziennego, podejmowanie ról społecznych w środowisku lokalnym oraz usprawnianie zaburzonych funkcji psychofizycznych, kompensowanie i korygowanie odchyleń, a także eliminowanie (w miarę możliwości) przyczyn lub przejawów zaburzeń.

Integracja sprzyja bardziej wszechstronnemu rozwojowi dzieci, nie tylko niepełnosprawnych. Dostarcza wszystkim uczniom więcej różnorodnych doświadczeń społecznych, dzięki czemu stymuluje ich rozwój emocjonalno-

społeczny. Stwarza lepsze warunki nauczania, ponieważ nauka odbywa się w mniejszych grupach i z wykorzystaniem różnorodnych metod i form. Sprzyja rozwojowi uzdolnień i talentów u dzieci, ponieważ nauczyciele zwracają większą uwagę na indywidualny rozwój każdego dziecka.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami do oddziału integracyjnego może uczęszczać od 3 do 5 uczniów niepełnosprawnych. Pozostałą część klasy integracyjnej tworzą zdrowi uczniowie, dobrze przygotowani do rozpoczęcia nauki szkolnej, nie wymagający dodatkowej pracy terapeutycznej. Ze względu na zapewnienie skuteczności oddziaływaniom integracyjnym, nie powinny uczęszczać do klas integracyjnych, poza grupą dzieci z orzeczeniami do kształcenia specjalnego, uczniowie z dysfunkcjami, posiadający opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej.

II. ORGANIZACJA PROCESU

DYDAKTYCZNO – WYCHOWAWCZEGO:

1. PROGRAM NAUCZANIA:

Podstawą pracy dydaktyczno – wychowawczej jest program szkoły masowej. Treści programowe są obowiązkowe dla wszystkich uczniów w klasie. W przypadku dziecka z niepełnosprawnością konieczna jest ich modyfikacja w zależności od możliwości danego dziecka.

Program nauczania modyfikowany jest w zakresie treści i metod oraz tempa uczenia się poszczególnych dzieci.

W zależności od potrzeb uczniów tworzone są indywidualne programy nauczania. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny zachowuje proporcje między wymaganiami jakie stawia życie, a możliwościami psychofizycznymi ucznia. Nauczyciel zapoznaje rodziców lub prawnych opiekunów ucznia z treścią programu.

Zakres treści ulega poszerzeniu w miarę nabywania przez uczniów wiadomości, umiejętności i sprawności.

W realizacji treści programowych będą wykorzystywane wszystkie możliwości jakie stwarza określone środowisko społeczno-kulturowe ucznia, a także istniejąca baza dydaktyczna szkoły.

2. STRUKTURA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH:

Uczniowie z niepełnosprawnością uczęszczają na zajęcia dydaktyczne wraz z uczniami pełnosprawnymi w ramach siatki godzin obowiązującej w danej klasie.

Dyrektor szkoły przydziela nauczyciela wspomagającego (w ramach jego wymiaru godzin) na lekcje, na których jego obecność jest niezbędna (czyli przedmioty wiodące oraz wybrane dodatkowe).

Uczniowie mający potrzeby specjalne mają zapewnione dodatkowe zajęcia terapeutyczne m.in.:

- zajęcia logopedyczne
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze
- zajęcia z zakresu rewalidacji ogólnorozwojowej
- zajęcia z zakresu gimnastyki korekcyjno – kompensacyjnej
- zajęcia reedukacyjne.

3. KONTROLA I OCENA OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ:

Kontrola ucznia rozumiana jest jako zbieranie informacji o dziecku, a ocena jako sposób przekazywania tej wiedzy uczniom i rodzicom (prawnym opiekunom). Powinna być ona ustną lub pisemną informacją o osiągnięciach dziecka, jego problemach dydaktycznych i wychowawczych, a także ukazywać jego rozwój w określonym przedziale czasowym.

4. NAUCZYCIELE W KSZTAŁCENIU INTEGRACYJNYM:

Łączenie w jednej klasie integracyjnej uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych wymaga wprowadzenia nowych zasad funkcjonowania klasy, nowych form procesu dydaktyczno-wychowawczego, a przede wszystkim obecności dwóch nauczycieli: pedagoga specjalnego i nauczyciela kształcenia zintegrowanego, a w starszych klasach nauczyciela przedmiotowego.

Zajęcia lekcyjne prowadzi nauczyciel kształcenia zintegrowanego lub nauczyciel przedmiotu, może mieć miejsce zamiana funkcji nauczycieli na wybranych jednostkach lekcyjnych, jeśli obydwaj mają odpowiednie kwalifikacje i wyrażają chęć takiej zmiany ról.

W klasach 0-3 funkcję wychowawcy pełni nauczyciel nauczania zintegrowanego natomiast pedagog specjalny jest współwychowawcą, a w II etapie edukacyjnym może być wychowawcą klasy. Ten sam nauczyciel wspomagający towarzyszy klasie do ukończenia szkoły podstawowej.

Zadania nauczyciela wiodącego oraz pedagoga wspomagającego w klasie integracyjnej

ZADANIA EDUKACYJNE - związane ze zdobywaniem wiedzy przez ucznia niepełnosprawnego, z jego pracą podczas lekcji:

Zadania nauczyciela wiodącego czyli nauczyciela kształcenia zintegrowanego w kl.0-3 oraz nauczyciela przedmiotowca w kl.4-6:

- a) zapoznanie z pełną dokumentacją ucznia niepełnosprawnego (diagnozą i zaleceniami specjalistów),

- b) dokonanie wyboru konkretnych programów nauczania dla całej klasy oraz podręczników do konkretnych przedmiotów szkolnych,
- c) przekazanie nauczycielowi wspomagającemu pisemnych rozkładów materiałów na bieżący rok szkolny,
- d) ustalenie zakresu treści obowiązkowych dla dzieci niepełnosprawnych oraz opanowanych umiejętności wspólnie z nauczycielem wspomagającym,
- e) współpraca z nauczycielem wspomagającym przy układaniu indywidualnego programu i planów wynikowych dla poszczególnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz ich ewaluacji,
- f) ustalenie kryteriów oceniania uczniów niepełnosprawnych i ich ocenianie w konsultacji z nauczycielem wspomagającym,
- g) wybór metod i form pracy oraz pomocy dydaktycznych,
- h) przygotowywanie sprawdzianów i innych form sprawdzania poziomu wiedzy w konsultacji z nauczycielem wspomagającym.

Zadania nauczyciela wspomagającego:

- a) udzielanie pomocy uczniom niepełnosprawnym w ten sposób, aby w miarę możliwości nie zaniżać wymagań dydaktycznych wobec nich oraz kryteriów ich oceny,
- b) pomoc w opracowaniu indywidualnych programów nauczania i planów wynikowych oraz ich ewaluacja,
- c) opracowanie, wraz z nauczycielem wiodącym strategii lekcji tak, by nauczanie wszystkich uczniów było skuteczne i uwieńczone sukcesami,
- d) ustalenie zakresu treści i umiejętności do opanowania przez uczniów niepełnosprawnych w konsultacji z nauczycielem wiodącym,

- e) przygotowanie dodatkowych zadań lub ćwiczeń dla uczniów niepełnosprawnych, po skonsultowaniu z nauczycielem prowadzącym ich poprawności merytorycznej,
- f) uzupełnienie przebiegu zajęć o realizację celów terapeutycznych, dotyczących w miarę potrzeb wszystkich uczniów w klasie,
- g) omówienie problemów dydaktycznych i wychowawczych powstałych podczas zajęć i wypracowanie sposobów ich rozwiązywania (wspólnie z innymi nauczycielami),
- h) ustalenie z nauczycielem prowadzącym kryteriów oceniania uczniów niepełnosprawnych oraz rodzaju stosowanych wzmocnień,
- i) gromadzenie wykonanych w czasie lekcji prac uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w celu pomocy rodzicom w zinterpretowaniu postępów w nauce i ogólnym rozwoju ich dzieci,
- j) dostosowywanie zadań domowych do planu zajęć i możliwości ucznia.

ZADANIA INTEGRUJĄCE - związane z integracją dzieci, rodziców i nauczycieli szkoły:

- a) budowanie i wspieranie integracji pomiędzy dziećmi jednej klasy a także całej szkoły tak, by unikać tzw. integracji pozornej, szczególnie dotyczy to wszystkich przerw, zajęć pozalekcyjnych i imprez klasowych i szkolnych,
- b) budowanie integracji pomiędzy rodzicami dzieci pełnosprawnych i niepełnosprawnych,
- c) współpraca nauczyciela wiodącego i wspierającego – powinna opierać się na dzieleniu się odpowiedzialnością za podejmowane kroki wychowawcze, budowaniu autorytetu współpracującego nauczyciela, wspólnym rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych. Umiejętność właściwej współpracy tworzy klimat życzliwości, który przenosi się na relacje między dziećmi w klasie.

ZADANIA WYCHOWAWCZE - związane z pełnieniem funkcji wychowawczej względem uczniów i rodziców:

- a) wspieranie rodziców dzieci niepełnosprawnych oraz rodziców uczniów zdrowych poprzez kształtowanie właściwej postawy rodzicielskiej wobec dziecka, informowanie na bieżąco o pracy ucznia na zajęciach, udzielanie codziennych instruktaży dotyczących odrabiania przez dziecko pracy domowej, udzielanie porad związanych z koniecznością skorzystania z dodatkowej pomocy innych specjalistów lub instytucji,
- b) bycie współwychowawcą lub wychowawcą klasy integracyjnej czyli przekazywanie w różnorodny sposób najważniejszych wartości, zgodnie z naturalnym kodeksem moralnym i szkolnym planem wychowawczym.

Opracował zespół ds. integracji w Szkole Podstawowej nr 22.